

Międzynarodowy system danych dotyczących wydawnictw ciągłych.

Przekład artykułu pt. "Le Système international de données sur les publications en série" - Bulletin de l'UNESCO à l'intention des bibliothèques vol. 27 no 2 mars - avril 1973 s. 128 - 129.

Międzynarodowy system danych dotyczących wydawnictw ciągłych - ISDS /International System Data of Serials/ jest realizacją części programu UNESCO - UNISIST zainicjowanego w 1970 roku. Zamierzeniem tego programu jest utworzenie sieci informacyjnej opartej o dobrowolną kooperację służb informacyjnych całego świata współczesnego i przyszłego.

Cele ISDS są następujące:

- a/ ustalić i utrzymywać w stanie stałej aktualności światowy spis wydawnictw ciągłych zawierający dane niezbędne do identyfikacji wydawnictwa,
- b/ sformułować definicję znormalizowanego kodu ISSN /International Standard Serial Number / i doprowadzić do wdrożenia tego kodu celem otrzymania absolutnie pewnej identyfikacji wydawnictwa,
- c/ ułatwić wyszukiwanie i otrzymywanie informacji naukowych i technicznych zawartych w wydawnictwach ciągłych,
- d/ uczynić tę informację dostępną wszystkim krajom, organizacjom i użytkownikom indywidualnym,
- e/ ustalić sieć łączności między bibliotekami, ośrodkami informacji bibliograficznej, wydawcami wydawnictw ciągłych i organizacjami międzynarodowymi,
- f/ rozpowszechnić stosowanie międzynarodowych norm dla opisu bibliograficznego, postaci kodu maszynowego, i wymiany informacji w zakresie wydawnictw ciągłych.

Międzynarodowe Centrum ISDS zlokalizowane zostało w Paryżu w wyniku porozumienia UNESCO z rządem francuskim i tymczasowo umieszczone w Bibliothèque Nationale.

Centrum to będzie organizowało międzynarodową kartotekę wydawnictw ciągłych wszystkich krajów, ograniczając się narażenie do wydawnictw nau-

kowych i technicznych. Każdy tytuł wydawnictwa ciągłego otrzyma międzynarodowy znormalizowany numer - ISSN ^{1/}.

Międzynarodowy system danych dotyczących wydawnictw ciągłych pozwoli otrzymać:

- indeks tytułów wydawnictw ciągłych,
- indeks ISSN
- rejestr wydawnictw ciągłych /Register/
- indeks systematyczny tytułów / un index systematique des titres "IST"/
- indeks tytułów nowych i zmienionych / un index des titres nouveaux et amendés "TNA"/
- spis tytułów nowych /les listes des nouveaux titres "LNT"/
- indeks permutacyjny
- kartotekę źródłową mikroformatów/ un fichier de references sur microformats "FRM"/.

Kartoteka centralna stale uaktualniana i indeks tytułów nowych i zmienionych reprodukowane będą na taśmach magnetycznych.

Organizowanie ośrodków narodowych i regionalnych ISDS, przypadnie w udziale zarówno państwom członkowskim jak i członkom stowarzyszonym UNESCO, pragnącym uczestniczyć w programie UNISIST.

Każdy nowopowstający ośrodek narodowy lub regionalny otrzyma odciinek ISSN z centrum międzynarodowego i będzie zobowiązany do rejestracji wydawnictw ciągłych ukazujących się na jego terenie. Między centrum międzynarodowym a ośrodkami narodowymi bądź regionalnymi ustalą się program stałej wymiany informacji.

Zawsze aktualny międzynarodowy rejestr wydawnictw ciągłych będzie sumą kartotek podstawowych prowadzonych przez centrum międzynarodowe i kartotek ośrodków narodowych bądź regionalnych. Wydawnictwa ciągle ukazujące się w krajach nie posiadających ośrodków ISDS będą rejestrowane przez centrum międzynarodowe, które samo postara się o zgromadzenie niezbędnych informacji.

Użytkownicy ISDS będą czerpać informacje z ośrodków narodowych bądź regionalnych, co nie wyklucza możliwości nawiązywania bezpośrednich kontaktów z centrum międzynarodowym.

Utworzenie jednolitej międzynarodowej kartoteki wydawnictw ciąg-

łych wymagać będzie od członków - uczestników ISDS ścisłej współpracy. Trwają już prace nad przygotowaniem jednolitych międzynarodowych norm opisu bibliograficznego, postaci kodu maszynowego, znakowania, skrótów, konwersji pism itp.

Koordinacja prac wszystkich ośrodków członków ISDS będzie jednym z ważniejszych zadań centrum międzynarodowego, które zajmie się również nawiązaniem łączności i współpracy z innymi organizacjami międzynarodowymi o zbieżnych celach.

Dyrektor naczelny UNESCO zwrócił się z apelem do wszystkich państw członkowskich o tworzenie ośrodków narodowych bądź regionalnych ISDS w każdym państwie, i zakomunikował im niezbędne informacje o funkcjonowaniu i strukturze systemu. W listopadzie 1972 roku zgłosiły już swoje ośrodki państwa: Australia, Stany Zjednoczone Ameryki i Anglia.

Wyczerpujące informacje na temat ISDS i dokładne dyrektywy otrzymać można od dyrektorki M-me Rosenbaum, Bibliotheque Nationale, 58 rue de Richelieu, 75002 Paris /France/, lub Division de la documentation et de l'information scientifiques de l'UNESCO, 7 place de Fontenoy, 75700 Paris /France/.

1/ I S S N /International Standard Serial Number/ - Międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictwa ciągłego, jest to system numeracji wydawnictw ciągłych zaproponowany przez ISO jako projekt normy międzynarodowej. Składa się z siedmiu cyfr plus jedna cyfra kontrolna, forma zapisu ISSN jest stała według wzoru: XXXX-XXXX i zawsze poprzedzona literami ISSN, np. ISSN 1234-5672 ostatnia cyfra z prawej strony jest cyfrą kontrolną. Cyfra kontrolna obliczana jest na podstawie modułu 11 i wag 8 - 2.

Jeśli cyfra kontrolna wypadnie 10 zastępuje się ją znakiem X. Numer ISSN nie zawiera żadnej informacji - używany jest wyłącznie w celu umożliwienia identyfikacji wydawnictwa i jest nieodłącznie związany z konkretnym tytułem. Każda zmiana tytułu wydawnictwa pociąga również zmianę ISSN.

Tłumaczyła J.Olczak